

РЕШЕНИЕ

№ 4330

гр. София, 29.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав,
в публично заседание на 30.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **8320** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на "ЧЕЗ Електро България" АД (понастоящем „Еврохолд Продажби“ ЕАД) със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], чрез адв. Й.- Й. срещу Решение № Ц-27/ 01.07.2021г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), в частта по раздел II, т.6.1.1, с което КЕВР утвърждава, считано от 01.07.2021 г. цени без ДДС, по които „ЧЕЗ Електро България" АД (с ново наименование „Електрохолд Продажби“ ЕАД продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение при посочените ценообразуващи елементи - компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител" по чл. 10, ал. 3 от НРЦЕЕ — 7,59 лв./MWh; необходими годишни приходи - 539 939 хил. лв. и прогнозни количества електрическа енергия - 4 384 908 MWh.

Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на решението в оспорената част, като постановено при съществени процесуални нарушения, при неспазване на материалния закон и несъобразяване с целта на закона, което представляват отменителни основания по чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК. В жалбата се прави искане решението в оспорената част да бъде отменено и преписката да бъде върната на административния орган за ново произнасяне съобразно задължителните указания на съда по тълкуването и прилагането на закона.

В съдебно заседание жалбоподателят „Електрохолд Продажби“ ЕАД, правопреемник на „ЧЕЗ Електро България“ АД чрез процесуален представител адв. Й. поддържа жалбата на изложените в нея основания.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране чрез юрк. Р. оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, становищата на страните и съобрази приложимия закон, намира за установено от фактическа страна следното :

По силата на чл. 21, ал. 1, т. 8 във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ) на регулиране от КЕВР подлежат цените по които производителите в рамките на определената им от комисията разполагаемост по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ продават електрическа енергия на обществения доставчик и по чл. 30, ал. 1, т. 1, т. 17 от ЗЕ - цената или компонентата от цена, чрез която всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсиране на разходите по чл. 34 и чл. 35.

Цените, които подлежат на регулиране, се образуват от енергийните предприятия съобразно изискванията на ЗЕ, като в Наредба 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ) са регламентирани правилата за тяхното образуване или определяне и изменение, редът за предоставяне на информация, внасяне на предложенията за цени и тяхното утвърждаване.

Съгласно чл. 36, ал. 1 от ЗЕ, цените на електрическата енергия се образуват от енергийните предприятия, съобразно изискванията на закона, наредбите по прилагането му и указанията, дадени от Комисията. За тази цел дружествата от сектор „Електроенергетика“ подават заявления в Комисията по утвърдени от нея образци за утвърждаване на цени на електрическа енергия.

Със заявление с вх. № Е-13-47-7 от 31.03.2021 г., „ЧЕЗ Електро България“ АД е направило предложение за утвърждаване на цени за снабдяване с електрическа енергия, считано от 01.07.2021 г.

Със Заповед № 3-Е-78 от 14.04.2021 г. на председателя на КЕВР е назначена работна група за анализ на данните, съдържащи се в подадените от енергийните дружества заявления и постъпилите допълнителни писма и за изготвяне на доклад до Комисията. Резултатите от извършения анализ са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-496 от 21.05.2021 г., изготвен от назначената работна група („Докладът“), който е приет от КЕВР с решение по Протокол № 97 от 27.05.2021 г., т. 3.

Комисията с решение по Протокол № 107 от 03.06.2021 г., т. 2 е приела проект на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електросенергетика“, който е подложен на 07.06.2021 г. на обществено обсъждане по реда на чл. 14 от ЗЕ.

Жалбоподателят е подал в КЕВР с писма с вх. № Е-13-47-17 от 02.06.2021 г. и вх. № Е-13-47-19 от 11.06.2021 г. становище по доклада и проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. („Становищата“, към Приложение № 1).

Въз основа на приобщените по преписката писмени доказателства е постановено оспореното решение в частта му по раздел II, т.6.1.1 с което е КЕВР утвърждава, считано от 01.07.2021 г. цени без ДДС, по които „ЧЕЗ Електро България“ АД продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение при посочените

ценообразуващи елементи - компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител" по чл. 10, ал. 3 от НРЦЕЕ — 7,59 лв./MWh; необходими годишни приходи - 539 939 хил. лв. и прогнозни количества електрическа енергия - 4 384 908 MWh.

По делото е изслушана и приета съдебно-икономическа експертиза. От заключението на вещото лице по поставените въпроси се установява:

1. Определените цени в оспорваните части от Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г. па КЕВР дават ли възможност за възстановяване на икономически обосноващите разходи за дейността на „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ" АД, както са заявени от дружеството (Приложение № I към жалбата и становища към него) ?

На база извършените анализи вещото лице установи, че в утвърдените цени на Ч. Електро с Решение № Ц-27 / 01.07.2021 г., са включени 100% от разходите за закупуване на енергия от обществения доставчик и 100% от платимите суми за задължения към обществото, а компонентата за дейността, която следва да покрие оперативните разходи, възвръщаемост и разходи за балансиране - е в одобрен от Комисията размер - допустимата максимална норма по чл.10, ал.5 от НРЦЕЕ - 7,0%.

Следователно утвърдените цени дават възможност за възстановяване в пълен размер на:

разходите за купена енергия, остойностени по утвърдената цена на обществения доставчик за предстоящия регулаторен период, по която дружеството ще закупува енергията, разходи за задължения към обществото, също остойностени по утвърдената цена за задължения към обществото за предстоящия регулаторен период.

Утвърдените цени не дават възможност за възстановяване на оперативните разходи и разходите за балансиране като част от компонентата за дейността, така както са заявени от дружеството, и не дават възможност за възстановяване на некомпенсирани разходи за балансиране от предходни периоди, разходи за енергийна ефективност и несъбираеми вземания, които не са признати от КЕВР.

2. Утвърдената компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от: „краен снабдител" покрива ли оперативните разходи за дейността на „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ" АД като краен снабдител, разходите за балансиране и възвръщаемостта на капитала?

За да не реализира загуба Ч. Електро трябва да намали разходите за дейността и/или разходите за балансиране с най-малко 3 371 хил. лв., а за да получи възвръщаемост (доход) оперативните разходи и разходите за балансиране трябва да бъдат редуцирани допълнително.

3. Осигурява ли се икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала на „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ" АД? Спазила ли е КЕВР формулата, посочена в чл.15 от НРЦЕЕ при определяне на нормата на възвръщаемост на „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ" АД?

Заявената от Ч. Електро и предложена норма на възвръщаемост е 6,67% върху регулаторната база на активите, която в случая се формира само от необходим оборотен капитал.

Комисията за енергийно и водно регулиране не е приемала конкретна стойност за възвръщаемост на капитала, нито норма на възвръщаемост за крайните снабдители, тъй като съгласно чл.10, ал.5 от Наредба № 1, компонентата се определя като обща стойност, без да се посочва конкретния размер на елементите, които я формират .

Във връзка с изложеното, чл.15 от НРЦЕЕ не се прилага за крайните снабдители и

формулата за изчисляване на норма на възвръщаемост на капитала не е използвана от КЕВР.

4. Утвърдените с Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г. цени на „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД компенсират ли заявените от дружеството разходи за изпълнение на законови и лицензионни задължения?

Утвърдените с Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г. цени на „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД не компенсират поисканите от дружеството разходи за изпълнение на законови и лицензионни задължения в заявените размери.

5. Какъв следва да бъде размерът на сумата, който „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД трябва да получи конкретно посредством одобрените от КЕВР цени за регулираната дейност, за да може да финансира изпълнението на енергийно ефективни услуги или вноски във фонда съобразно определената му индивидуална цел? Този размер взет ли е предвид при приемане на цените с Решете № ц-27 от 01.07.2021 г.?

По отношение на финансирането на дейности по енергийна ефективност вещото лице счита, че разходи за енергийна ефективност не е предвидено да се включват в регулираните цени на „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД, в качеството му на краен снабдител, нито отделно, нито като част от компонентата за дейността. Такива разходи могат да се заявяват по друг ред текущо и/или за компенсиране.

Изложено по-горе при отговорите на предходните задачи е установено, че разходи за енергийна ефективност не са били включени в утвърдените цени на дружеството с Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи :

Жалбата е подадена в законоустановения срок, пред надлежен съд и от надлежна страна, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на решението на КЕВР, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна поради следните съображения:

Решението в оспорената му част е издадено от компетентен административен орган в съответствие с правомощията му. На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ Комисията осъществява регулиране на цените в случаите, предвидени в този закон. Решение № Ц-27/01.07.2021г. е прието при наличието на кворум с изискуемото мнозинство, от състав на комисията, който съответства на изискванията на закона, подписано е, поради което, съдът намира, че същото е издадено от компетентен орган.

Решението е издадено и при спазване на изискването за форма, установено в разпоредбата на чл. 59 АПК. Оспореният административен акт съдържа подробни мотиви, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му. Доколкото правомощията на КЕВР да регулира цените са обусловени от предложението и данните, предоставени от енергийните предприятия, административният орган следва да изложи мотиви за това приема ли за обосновани предложените цени, образувани ли са те с оглед изискванията на приложимите нормативни разпоредби и въз основа на кои ценообразуващи елементи, съответно да обоснове защо и по какъв начин определя различен от предложения размер на цените. В обстоятелствената част на решението са изложени достатъчно съображения в тази посока, позволяващи да се направи както извод за конкретните мотиви, от които органът се е ръководил при вземането на решението, така и да се извърши преценка за законосъобразност на акта.

Не се констатират и съществени нарушения на административно-производствените

правила при постановяването на оспорения акт, не е ограничено правото на заинтересованите лица да изразят своите становища, включително и да представят необходими доказателства, което право е надлежно упражнено от жалбоподателя в административното производство. Комисията след представяне на заявлението за утвърждаване на цени на закрито заседание е приела доклад на работната група, назначена за проучване на преписката. Проведено е открито заседание за обсъждане на приетия доклад. На закрито заседание регулаторният орган е приел проект на решение по заявлението, който е подложен на обществено обсъждане. Общественото обсъждане е проведено съгласно изискванията на чл. 14 от ЗЕ – за участие са поканени държавни органи, ведомства, организации, енергийни предприятия, граждани и търговски дружества. Решението на регулаторния орган е взето при извършена преценка на заявленията и обсъждане на становищата на заинтересованите лица на закрито заседание на комисията, след което е публикувано. В мотивите на процесното решение Комисията подробно е аргументирала основанията приемане или неприемане възраженията на „Ч. Електро България“. Комисия като специализиран регулаторен орган няма задължение да приеме еднозначно предложенията и разчетите на енергийните предприятия. Правомощията на Комисията за ценово регулиране предполагат анализи и оценки на предоставената информация с оглед нейната точност и икономическа обосновааност. Тази функция произтича от чл. 23, т. 4 от ЗЕ, регламентиращ правомощието на КЕВР да осигурява баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите. Въз основа на извършената проверка за законосъобразност по това основание, настоящата съдебна инстанция прави извод за липсата на съществени процесуални нарушения, обосноваващи отмяна на акта на основание чл. 146, т. 3 от АПК.

По отношение на приложението на материалния закон:

Съгласно разпоредбата на чл. 21, ал. 1, т. 8 във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 9 от ЗЕ КЕВР определя цените, по които крайните снабдители продават електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти за обекти, присъединени към електроразпределителна мрежа, на ниво ниско напрежение.

На следващо място, според чл. 36, ал. 1 от ЗЕ, цените на електрическата енергия се образуват от енергийните предприятия, съобразно изискванията на закона, наредбите по прилагането му и указанията, дадени от Комисията. За тази цел дружествата от сектор „Електроенергетика“ подават заявления в Комисията по утвърдени от нея образци за утвърждаване на цени на електрическа енергия, съдържащи конкретни указания за формата и съдържанието на документите, които се прилагат към тях. „Електрохолд Продажби“ ЕАД притежава качеството му на краен снабдител с електрическа енергия, е регламентирано в чл. 10, ал. 3 от НРЦЕЕ. В тази връзка съгласно разпоредбите на глава четвърта „Ред за утвърждаване, определяне и изменение на цени“ от НРЦЕЕ при този начин на регулиране на цени енергийните дружества могат да подадат в КЕВР заявление за утвърждаване на необходими годишни приходи и цени за следващия регулаторен период, не по-късно от 3 месеца преди изтичането на предходния ценови период.

Анализът на разпоредбите на чл. 21, т. 8 от ЗЕ, чл. 30 ал. 1 от ЗЕ и чл. 32, ал. 1 от ЗЕ налага извода, че енергийните предприятия не притежават правомощие да определят цената на електрическата енергия, а само я предлагат, а именно регулаторният орган е този, който съобразявайки се с правомощията си по закон и спазвайки принципите и методите на ценообразуването на електрическата енергия, в крайна сметка определя

цената ѝ. (в този смисъл е и безпротиворечивата практиката на ВАС - Решение № 10867 от 03.11.2006г. по адм. дело №1053/2005 г., Решение №10509 от 25.08.2010г. по адм. дело №9804/2009 г., Решение № 13341 от 19.10. 2011 г. по адм. дело № 9561/2010 г., Решение № 9224 от 26.06. 2012 г. по адм. дело № 10354/2011 г., Решение № 5895 от 25.04. 2013 г. по адм. дело № 9608/2012 г., Решение № 13661 от 14.11.2014 г. по адм. дело № 11648/2013 г., Решение № 1160 от 29.01.2014 г. по адм. дело № 9607/2012 г.).

По отношение на изложените в жалбата възражения относно компонентата за обществено „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“ и разходите за балансиране. С оспореното решение, цените за продажба на електрическа енергия от “Електрохолд Продажби“ ЕАД на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение, са образувани на база тарифна структура, която отразява разпределението на необходимите приходи по групи клиенти. Съгласно чл. 10, ал. 3 от НРЦЕЕ утвърдените от комисията необходими годишни приходи за дейността по лицензията за крайно снабдяване с електрическа енергия включват и компонента за дейността крайно снабдяване в размер до 7 на сто от утвърдената средна покупна цена за енергия на дружеството като част от цената по чл. 30, ал. 1, т. 6 от ЗЕ.

Видно от последния отчет за дейността на дружеството и годишен финансов отчет, публикувани в търговския регистър и представен по делото на - стр. 88, възвръщаемостта на капитала е 9,50% (нетна печалба към собствен капитал). Печалбата от дейността е в размер на 17 277 000 лв. преди данъци - стр. 1 от ГФО. Посочените факти и обстоятелства подкрепят анализа на КЕВР, че признаването на всички заявени от дружеството разходи ще доведе до необосновано висока норма на възвръщаемост на капитала и нарушаване на принципите, заложи в чл. 24, т. 4 от ЗЕ и чл. 31, т. 4 от ЗЕ, а именно осигуряване на баланс на интересите между крайните клиенти и енергийните предприятие и цените да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала, както и целта на закона - чл. 2. ал. 1. т. 4 от ЗЕ - извършване на енергийни доставки при минимални разходи.

По аргумент от чл. 10, ал. 5 от НРЦЕЕ, разходите за балансиране на жалбоподателя се компенсират чрез компонентата за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“. В тази връзка не е спорно между страните, а и видно от всички събрани по делото доказателства, същата е определена в максималния нормативноустановен размер от 7%, като в абсолютна стойност това е увеличение от 6,51 лв./MWh (определени в Решение № Ц-29 от 01.07.2020 г. на КЕВР, на 7,59 лв./MWh (стр. 97 от процесното решение).

От отношение на разходите за ефективност съгласно условията на издадената му лицензия, дружеството е длъжно да извършва дейността си при минимални икономически обосновани разходи, при това с тенденция за тяхното намаляване, което задължение кореспондира с чл. 2, ал. 1. т. 4

от ЗЕ - извършване на енергийни доставки при минимални разходи. Посочените разходи не са доказани, няма данни същите да свързани пряко с изпълнение на лицензионната дейност.

Съобразно разпоредбата на чл. 35, ал. 1 от ЗЕ, енергийните предприятия имат право да предявят искане за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени им задължения към обществото, включително свързани със сигурността на снабдяването, защитата на околната среда и енергийната ефективност. В тази връзка, Комисията определя обема за компенсиране за всяко отделно предприятие и общия обем за възстановяване на съответния период, по аргумент от чл. 35, ал. 4 от ЗЕ.

В допълнение „Електрохолд Продажби“ ЕАД иска признаване на разходи за енергийна ефективност за периода 2017-2020 г. За посочения период всяка една ценова година дружеството е претендирало посочените разходи пред КЕВР, респективно Комисията е приемала същите за икономически необосновани. Посочените ценови решение са обжалвани от дружеството, като АССГ и ВАС в мотивите на своите актове са посочили, че КЕВР правилно не е признала разходите за енергийна ефективност. В тази връзка, съдът посочва, че тези разходи, ако има такива следва да се претендират по друг ред, а именно да бъдат включени в цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, а не в тази по чл. 30, ал. 1, т. 9 от ЗЕ.

Изложените по – горе доводи се споделят изцяло и от приетата по делото СИЕ.

Предвид всичко гореизложено е видно, че процесната цена е формирана правилно при спазване на действащия материален и процесуален закон, като в хода на съдебното производство не бяха доказани от жалбоподателя твърденията в жалбата за нарушения. Не се установява и несъответствие на обжалвания акт с целта на закона, конкретно с формулираните в чл.2, ал.1 от ЗЕ негови цели - създаване на предпоставки за качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от електрическа и топлинна енергия и природен газ; енергийно развитие и енергийна сигурност на страната при ефективно използване на енергията и енергийните ресурси; създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар; енергийни доставки при минимални разходи. В обобщение на изложеното дотук, съдът не констатира наличието на основание от посочените в чл. 146 от АПК за отмяна на обжалваното решение на КЕВР, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 143, ал. 4 от АПК и чл. 78, ал.8 от ГПК вр. чл. 144 от АПК, в размер на 200 лева съобразно чл.

24 от Наредба за заплащането на правната помощ.
Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК,
Административен съд София –град, III отделение, 36-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЧЕЗ Електро България“ АД (понастоящем „Еврохолд Продажби“ ЕАД) със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], чрез адв. Й.- Й. срещу Решение № Ц-27/01.07.2021г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), в частта му по раздел II, т. 6.1.1, в която КЕВР утвърждава, считано от 01.07.2021 г. цени без ДДС, по които „ЧЕЗ Електро България“ АД (с ново наименование „Електрохолд Продажби“ ЕАД продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение при посочените ценообразуващи елементи - компонента за дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител" по чл. 10, ал. 3 от НРЦЕЕ — 7,59 лв./MWh; необходими годишни приходи - 539 939 хил. лв. и прогнозни количества електрическа енергия - 4 384 908 MWh.

ОСЪЖДА „ЧЕЗ Електро България“ АД (понастоящем „Еврохолд Продажби“ ЕАД) със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 /двеста/ лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ:

